

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naloge „Zveze kranjskih mlekar“.

V nedeljo se je vršil ustanovni shod mlekarske zveze — vsekako veselo znamenje velikega napredka v slovenskem narodnem gospodarstvu! Ne glede na namen in pomen zveze, ki se je povdarjal še pred obnim zborom, menimo, da je sedaj storjen korak v to, da ima slovenska mlekarica večjo količino mleka na razpolago. To je sicer jako velike važnosti, ne smemo pa prezreti dejstva, da niso naši mlečni izdelki še po kakovosti taki, da bi bili sposobni za kak večji trg. Zato pa bode prva naloga zveze izboljšati to stran našega mlekarstva! Menimo, da imamo prav, če se pobavimo nekoliko z vprašanjem: Kako izboljšati kakovost mlečnih izdelkov? Vsega ne bode mogoče takoj in tudi še ne kmalu izvesti, kar hočemo omeniti, a vsakdo, kdor začenja večje delo, si mora predložiti načrt, pa ga polagoma izvrševati.

Hočemo se pečati predvsem z maslom in njegovim izdelovanjem. Kdor količkaj pozna pomen bakteriologije za mlekarstvo, ve, da je ravno ona razkrila skrivnost, ki nam nevede kvari mlečne izdelke. In res so bakterije pravzaprav edino, obdenem pa največ škodovali in še škodujejo mlečni kakovosti. Veda je seveda tudi že toliko napredovala, da zna že v kali umoriti te škodljive mikroorganizme s tem, da se mleko ali smetana pasterizuje. Zveza pa naj deluje na to, da ne bode nobena mlekarica izdelovala masla, ne da bi smetane **pasterizovala**.

Veda nam ne kaže, samo kako umoriti škodljive bakterije, ampak nam tudi pove, kako vzrejati bakterije, ki niso škodljive, ampak koristne. Poznamo namreč tudi take živalice, ki nam koristijo s tem, da nam mlečno kakovost le izboljšajo in store maslo jako fino pa zelo ukusno. Take bakterije vzrejajo po večjih mlekar-

nah na Nemškem, n. pr. v Kielu, pridevajo jih pasterizovani smetani in izdelavajo na ta način izborna masla. Pri nas naj zveza skrbi za **vzrejo bakterij** (Reinkulturen), če hočemo doseči boljše izdelke.

Poleg tega naj zveza tudi odločno zahteva, da mlekarne večkrat povdarjajo svojim združnikom pomen čistosti pri mleku, kakor tudi pomen dobrega, torej: mastnega mleka. Ker bi pa utegnili biti samo povdarjanje »bob ob steno«, zato treba tudi dejanski poseči vmes. Kje pa korenini zlo slabega mleka? Prav lahko trdimo, da v molzi. Pri molzi se ne pazi na čistost; sicer se ponajveč tudi molzti ne zna! Najboljše mleko se že itak navadno pusti v vimenu. Da bi pa pri nas že vedeli kaj o hegelundovem molznem načinu, ni govora. Danci so seveda upeljali že menda na celi črti ta način molže, ker so jim računali dejali, da dobe z njo na leto 10 milijonov kron več dohodkov. Pri nas je tudi nujno potrebno, da se upelje ta nov način molže. To bi se nam ne zdelo neizvedljivo, ko bi zveza pri vsaki mlekarici nastavila nekatere **mlekarske revizorje**.

Na Danskem imajo nekaj takega že od leta 1895. upeljanega. Revizorji imajo nalogo, natančno določiti rentabiliteto vsake krave v hlevu in to vseh združnikov. To dosežejo s tem, da vsak mesec enkrat pregledajo vse hleve in vsa živinčeta, pa določajo količino mleka in mlečno maščobo vsake krave posebej, kakor tudi použito krmo. Nato izračunajo koliko krme potrebuje vsaka krava za izdelovanje enega klg. masla. Krave, katerih organizem slabo deluje, ki torej krmo preslabo pretvarjajo v mleko, odstranijo in nadomestijo z dobrimi.

Nekaj sličnega vidimo tudi na Nemškem, kjer nastavlja pri vsaki mlekarici uradnika »Controleur-ja« imenovanega. Ta ima nekaj stalne plače, v ostalem ga pa živinorejci sami vzdržujejo. Ta mora vsak mesec en-

krat pregledati vso živino. Nadzoruje molžo in določuje količino in kakovost vsake krave posebej. Ker tamkaj že vsak gospodar piše gospodarske knjige, jih tudi ta ob isti priliki pregleda in uredi. Po vsej pravici ga lahko imenujemo vodnika in svetovaleca v mlekarskih zadevah živinorejce. S pomočjo te naredbe lahko vsak gospodar spozna, katero živinčete se mu izplača rediti in katero ne. Umevno je, da se vsakdo iznebi veliko nepotrebnih stroškov, če opusti pravočasno zankirno goved, ki bi mu donosala le izgubo. Dobiček ima odločno posestnik in naj plača tudi od vsake glave določeno vsoto za pregledovanje. Od tega revizorja se zahteva, da je v svoji stroki res specialist in vseskozi zanesljiva, pridna duša. Pregledati ima na leto največ 700 krav.

Naš revizor bi lahko opravljal isto delo. Mesečno bi pregledaval krave, nadzoroval molžo in delil živinorejcem nauke o mlekarstvu, v kolikor je pač v zvezi z živinorejci. Poleg tega pa naj bi ta revizor prirejal **tečaje za molžo** po hegelundovem načinu, in sicer za kmetško ljudstvo.

Da bi se molža hitro in dobro povzdignila, naj bi se potem razpisavale po večkrat za najboljše molže — če tudi majhne — **nagrade**, za katere bi se lahko potegovali dečki in mladi hlapci.

Vse je lepo povedano, a je pa tudi izvedljivo? — Kar čez noč seveda ne! Največja ovira leži menda v tem, da nimamo sposobnega materiala za take revizorje, dasi menimo, da bi bilo malenkostno jih nastaviti pri vsaki količkaj veliki mlekarici. Ker mora biti revizor že dokaj izobražen, da postane lahko v svoji stroki specialist, se ni bati, da bi ne bil lahko pri mlekarici sami, bodisi kot tajnik, bodisi kot knjigovodja jako uporabna moč, in če že ne prva, pa vsaj za predsednikom prva duša mlekarice. Sedaj se pri vsaki mlekarici že itak plačuje ponajveč diletantom za

take posle precejšnje svote. Če se pa nastavi stalno moč, bi bilo le v prid mlekarne in v korist za družnikov z ozirom na zgorej omenjeno nadzorstvo. Posli v mlekarici, nadzorstvo, tečaji za molžo bi pa revizorju samemu donosali naravnost lepe dohodke, ne glede na postranske zasluge.

Mislimo, da bi bilo materialno vprašanje v tem oziru res precej postransko, glavno pa: kje naj se vzamejo taki revizorji? Zopet vidimo nalogo, ki naj bi jo izvršila zveza. Z državno in deželno pomočjo naj ustanovi šolo za molžo, ali bolje rečeno: **tečaje za molžo**. Na dunajski visoki šoli za poljedelstvo je sedaj vsak mesec po več takih tečajev za molžo, kjer se tekom tedna nauče učenci toliko, kolikor treba približno znati nekakemu »revizorju«. Na Kranjskem pa naj zveza izposluje take tečaje, ki naj se radi drugačnega učenega materiala podaljšajo na več tednov. V tej šoli naj bi se učenci učili vse, kar je treba za revizorja, da je specialist. Veliko prakse, a le malo teorije! A kdo naj bi obiskaval te tečaje? Težko vprašanje! Morda bi se ne prevarili, da bi bilo najboljše, ko bi dejali, da naj vsaka mlekarica v svojem kraju izbere najbolj uporabnega mladčenca, kateri bi kazal za stvar največ sposobnosti. Skoraj v vsaki vasici se dobi kak kmetški fant, ki kaže izredno nadarjenost in pridnost, pa tudi že znanje, največ pridobljeno po samoizobrazbi. Ozirali naj bi se posebno na fante, ki so že odslужili vojaščino, ker navadno kažejo isti največ spretnosti. Kakor rečeno: to je težko vprašanje, o katerem bi trebalo še veliko razmišljanja in tudi poskusov!

Zveza pa neobhodno potrebuje **mlekarskega nadzornika**, za katerega naj se poteguje pri državi in deželi. Ta nadzornik bi lahko nadzoroval vse mlekarice, imel strokovna predavanja in vodil šolo ali tečaj za revizorje.

Poleg teh že itak velikih nalog pa čakajo zvezo še druge. Naše mlekarstvo trpi veliko na tem, da nima dobrih ali izbornih mlekarjev in si-rarjev. In odrekal nam ne bode nikdo potrebe po **mlekarski šoli** morda združeni z mlekarsko opazovalnico. Brez dobrega personala ni mogoča dobra produkcija. Če pa ima ostati tudi naše mlekarstvo le za miš maš, pustimo ga raje takoj primiru!

Dobro bi bilo tudi premišljevati: kako bi se dale okolice večjih mest organizirati glede mlekarstva. Okoli in okoli Dunaja so ustanovljene **mlekarne le v to svrhu, da se mleko vanje nosi** in takoj združno v mestu proda. Da je to veliko bolj ekonomično, uvidi menda vsakdo. Meščani pa imajo od tega tudi le dobiček, ker se na kakovost lahko zanesajo. Za bodočnost pa postane stvar v higijeničnem oziru eminentne važnosti, ker utegne še priti do tega, da se bode smelo prodajati le pasterizovano mleko.

Na ta način bi se tudi omogočilo, da bi se tudi po naših južnih mestih otvorile **prodajalne** za mleko, maslo, sir (morda tudi jajca, perutnino itd.) Ta naredba kaže že jako velik razvoj v mlekarstvu. Dobičkonosna je, a le tedaj, če se ima na razpolago zanesljivo pridnega človeka, ki ima v sebi tudi dokaj trgovske podjetnosti. Strogo nadzorstvo je seveda potrebno.

Kadar se izboljša molža in ž njo kakovost mleka, se bodo tudi lahko prirejale **periodične poskušnje masla**, ki so se drugod že jako fino obnesle. Te poskušnje se izvršujejo namreč na ta način, da zveza hkrati pozove več mlekaric, naj pošlje vsaka za poskušnjo potrebno količino masla tekom 8 dni. Maslo prekuša za to določena komisija, in sicer z ozirom na barvo, konzistenco, obdelovanje, solenje, vonj in okus. Zveza naznani takoj po preskušnji mlekaric vsepehe. Sporoči vse vrline in tudi vse slabosti. Priloži navodilo, kako se varovati napak. Vse se seveda vrši popolnoma nepristransko.

LISTEK.

Šampanjec.

Ruski spisal Anton Pavlovič Čehov. (Konec.)

»Moja mladost ni bila vredna počenega groša, nepotreben ostanek cigare, katerega se vrže proč — mislil sem dalje. «Moji stariši so umrli, ko sem bil še otrok, iz gimnazije so me zapodili. Bil sem iz inteligentne družine, toda nisem dobil ne vzgoje ne izobrazbe, in moje znanje ni bilo večje od onega zaljubljenega pisarja. Nisem imel nobenega prijaznega doma, nobenih sorodnikov, nobenih kameradov, nobenega najljubšega posla. Nisem bil sposoben za noben urad, in v najlepših letih svojega življenja sem bil obsojen, postati načelnik na jedni postaji, in še za to namestitev se imam zahvaliti veliki protekciji nekega znanca. Razum nezgod in skrbi nisem doživel ničesar drugega v svojem življenju. Kaj se mi zamore še vendar pripetiti? Smrt? Hm ... Jaz se ne bojim umreti. V grobu bi

mi gotovo ne bilo dolgočasneje, kot na tej postaji.«

V daljavi prikazale so se rupe luči. Vlak se mi je pripeljal nasproti. Speča stepla čula je njegov šum. Moje misli bile so tako strastne narave, da sem menil, da glasno mislim in da stok telegrafa in šum vlaka ponavljajo moje lastne misli.

»Izguba žene?« vprašal sem se. »Tudi to ni nič strašnega. Meni samemu je bilo jasno, da je ne ljubim. Vzel sem jo, ko sem bil skoro še pobič. Sedaj sem bil mlad, krepek in ona se je postarala, postala debela in neumna, od glave do nog polna predsodkov. Kaj je bilo tu lepega na njeni neumni, pasji ljubezni, na njenih udrtih prsih in njenih ugaslih očeh? Trpim jo, toda ljubim je ne. Kaj se mi zamore še hudega pripetiti? Moja mladost beži. Ženske vidim le v mimohiteh železniških oknih bežati pred mojimi očmi, jednako padajočim zvezdam. Nisem imel nobene ljubezni in je ne bom imel. Moja moška moč propada in ž njo moj pogum in moja srčnost ... Vse propada tu v tej samotni, vse je zaman v mojem življenju.«

Vlak je pihajoč letel mimo mene in se mi malomarno svetil s svojimi rudečimi okni. Videl sem, kako je pri zelenih svetilkah postaje jedno minuto postal in zopet dalje hitel. Ko sem prehodil dve vrsti, vrnil sem se nazaj. Žalostne misli mi niso dale miru. In akoravno me je bolelo, trudil sem se, izmisliti si še kaj žalostnejšega in temnejšega. Ne posebno temeljito izobraženi ljudje, v katerih se je samoljubje že močno vkoreninilo, imajo trenutke, v katerih jim zavest, da so nesrečni, daje neko gotovo zadoščenje in oni koketirajo dovolj dostikrat sami pred seboj s svojim trpljenjem. V mojem mišljenju tega večera je bilo mnogo resnice, toda tudi neukusnosti, baharije in v mojem vprašanju: »Kaj se mi zamore še hujšega pripetiti?« bilo je nekaj deško-otročjega izzivanja.

»No da, kaj se more pripetiti?« vprašal sem se nazaj grede. »Saj je vendar vse prešlo. Trpel sem, zapravil denar za ničevne stvari, dobil sem skoraj vsaki dan ukor od svojih višjih, stradal sem, in končno sem se pustil vjeti na tej osamljeni postaji kot besen volk. Kaj naj še

pride? Žalilo se me je, ponižalo se me je ... in tudi jaz sem druge žalil in žalostil ... Toda nikdar se nisem pregrešil v čem resnem; jaz ravno nisem zmožen nobenega hudodelstva, bojim se sodnije.«

Ona dva oblaka sta se že oddaljila iz bližine meseca, stala malo strani od njega in izgledala sta, kot da si šepečeta kako skrivnost, katere ne sme mesec zvedeti. Lahek veter je šel skozi stepe in prinašal pojemalejšo šumenje bežečega vlaka s soboj.

Na pragu hiše stopila mi je moja žena nasproti. Njene oči so se smejale polne veselja, celi njeni obraz je žarel zadoščenja.

»Pri nas je nekaj novega!« šepetala je. »Pojdi hitro v svojo sobo in obleci novo uniformo: mi imamo gosta!«

»Gosta?!«

»Da ... Ravno kar je prišla teta Natalja Petrovna z vlakom.«

»Kakšna Natalja Petrovna?«

»Žena mojega strica Semen Fedoriča.«

»Ti je ne poznaš? Ona je jako dobra in prišerna ...«

Jaz sem najbrže napravil jako temen obraz, ker je moja žena hitro pristavila:

»Čudno je, da je tako nepričakovano došla, toda ... Ti, Nikolaj, le ne bodi hud in glej z dobrohotnostjo na ta njen obisk. Vedeti moram, da je nesrečna. Stric Semen Fedorič je — med nama rečeno — res tak dešpot, hud človek, s katerim je zelo težko izhajati. Ona pravi, da hoče ostati samo tri dni pri nas, in dokler ne dobi pisma od svojega brata.«

Moja žena šepetala mi je še dolgo različne stvari o despotičnem stricu, o človeških slabostih v obče in o onih mladih žen se posebe, o naših dolžnostih napram bližnjemu in posebno napram velikim grešnikom in podobnega več. Pravzaprav nisem razumel o celi stvari nobene besede, toda šel sem v svojo sobo, oblekel novo uniformo in se pripravil kar najvrednejše, da se seznanim s svojo novo »teto«. Beseda »teta« že sama na sebi diši po umornem dolgčasu, pa vendar ...

Pri mizi je sedela majhna gošpa z velikimi, črnimi očmi. Moja

Imena mlekar, ki so poslale najboljše maslo, se vsakokrat obelodanijo.

Veliko nalog, veliko dela čaka še našo »Zvezco«. Strašiti se ga ne sme! Le če bode izvršila svoje naloge izborni, bode postalo naše mlekarstvo res pomembno. Ž njim se bode vzdignila tudi živinoreja. S tema dvema panogama pa bode Slovenec nalik žilavemu Dancu ojačil svoje stališče in si zagotovil gospodarsko neodvisnost!

O nagodbi.

Razložil je novo sklenjeno nagodbo med Avstrijo in Ogrsko ministrijski predsednik dr. Körber v avstrijskem parlamentu, storil je isto tudi Szell v ogrskem parlamentu, a iz nobene izjave ne dobi človek jasnega pojma, kaj je bilo v teh nagodbenih propozicijah takega, da je pogajanja zavlačevalo cela leta. Kdor bi dobil v roke razpravne protokole, bi pač to videl, za državljane se je marsikaj prikrilo.

Nihče ni zmagovalac in nihče premagan, tako je rekel po sklenitvi nagodbe pl. Szell. Srečni oni, ki verujejo, česar tudi ne vidijo. Carinska ednotnost med Avstrijo in Ogrsko pa je tudi unicum v vseh sodobnih državah tako glede razmerja produkcije, kakor tudi prebivalstva. V nagodbi tiči od nekdanje poosebljene hinavščine, ki ne prenaša odkrite in praktične kritike.

Vodilna misel nagodbe je politična, namreč ohranitev skupne monarhije in skupne armade. V finančnem oziru teži za tem, da se javni kredit preveč naglo ne prevrže. Gospodarsko naj bi nagodba skrbela za mirni razvoj industrije. V kolikor se je ta naloga z novo nagodbo dosegla, pokazalo se bo šele potem, ko se bodo sklepale nove trgovinske pogodbe.

Ogrski ministrijski predsednik je podal mnogo bolj razvidno pojasnilo o nagodbi kot dr. Körber. V prvo je bil k temu izzvan po poslanec Kossuthu, ki vodi precej vplivno stranko, potem pa se mu tudi ni bilo treba resnice tako bati, kakor Körberju, ker je dosegel nagodbo v takem smislu, da so lahko Madjari zadovoljni z njo. To je povedalo tudi opetno ploskanje pri njegovi razlagi; dr. Körber ni imel takega pritrdjevanja vkljub svojemu diplomatskemu razvijanju.

Pri novem carinskem tarifu je bila prva naloga — po Szellovem zatrdjevanju — gospodarske in industrijske interese obeh držav spraviti v primerno ravnost. Avtonomni carinski tarif pa je bilo treba tudi tako prikrojiti, da bo služil za podlago pri obravnavah za sklepanje novih trgovinskih zvez s sosednjimi državami. Vseled tega mora biti orožje v slučaju, da se take pogodbe na zunaj ne dosežejo.

Industrijske carine so se v marsičem zvišale, a Szell je razložil, da se je to zgodilo le pri takih predmetih, ki jih konzumirajo premožnejši sloji.

Sedaj pa si oglejmo, koliko je na tem resnice. Carina na pšenico se je zvišala od 3 K 50 h. na 7 K, na ječmen od 1 K 70 h. na 4 K, na oves od 1 K 79 h. na 6 K, na koruzo od 1 K 19 h. na 4 K, na moko od 8 K 93 h. na 15 K. To so tedaj predmeti, ki jih konzumirajo le boljši sloji. In vse te predmete ima Ogrska za izvoz, dočim jih mora Avstrija uvažati. Ali je potem kdo premagan? Podobno je glede prometa z živino! Za izvoz ogrskih pitanih svinj se je določilo 260 do 270 takih klavnic, ki smejo ogrske svinje tudi takrat direktno izvažati, ako je dotični kraj okužen. Za Avstrijo ni takih prednosti. Szellova poročila so končno zadovoljila celo Kossuthovo stranko.

Tako imamo zopet za 10 let urejeno državo, a splošna sodba je, da je to zadnja nagodba.

Jubilej hrvaške narodne zgodovine.

Pred nekaterimi dnevi so proslavili Hrvatje v Spljetu 800letnico smrti zadnjega hrvaškega kralja iz ljudske dinastije, Petra Svačića. Značilno je, da se je mogla dosedaj praznovati taka proslava le v Dalmaciji, dasi se gotovo rodoljubi na Hrvaškem ravnotako hvaležno in s ponosom spominjajo svoje narodne kraljeve rodbine, toda vlada bi jim gotovo še pri tako izključno zgodovinski, narodni proslavi delala zapreke. Za Dalmatince so se začeli vzbujati Hrvatje v Bosni in Hercegovini, ki pozivajo po časopisu, naj v Zagrebu začno s pripravami, da se proslavi letos 1000letnica, odkar se je osnovalo kraljevstvo. Dne 15. avgusta naj se proglasi za narodni praznik ter se praznuje po vseh pokrajinah, kjer stanujejo Hrvatje, a leta 1925 kot ob 1000letnici, ko je bil tega dne kronan prvi veliki hrvaški kralj Tomislav, naj bi se mu postavil dostojen spomenik. S tako narodno proslavo bi se vcepila v narod hrvaški samozavest na svojo slavno zgodovino in nada v boljšo bodočnost. Sprožili so misel Hrvatje iz Bosne-Hercegovine, zagadeli, ker je bilo kronanje kralja Tomislava na njihovih tleh.

Nova vojna predloga.

V prihodnji seji državnega zbora pride v razpravo tudi nova vojna predloga. Kako stališče bodo zavzele opozicijske stranke proti predlogu, je še tajnost. Češki agrarci so sklenili že na svojem nedeljskem shodu, da ni izključeno, da bi vojne predloge ne obstruirali s svojim zadnjim nujnim predlogom. Vsenemci so iz-

javili, da bodo istotako skušali z najostrejšimi sredstvi preprečiti vojno predlogo, ako ne bo vlada vpoštevala njihovih tožadnih zahtev, kakor: dveletno vojaško službovanje, dovolitev dopustov ob četvi, odprava žrebcev (izsrečkanih števil) pri uvrstitvi v stalno vojsko ali v nadomestno rezervno, k orožnim vajam poklicanim rezervistom se naj dá odškodnina, ravnotako njihovim revnim rodbinam; zadnji dve orožni vaji naj se odpravita; vojaški kazenski pravdni red naj se preosnuje. Mladočeski klub bo imel v torek popoldne in v sredo dopoldne seje, da se zedini glede postopanja pri vojni predlogi. Splošno pa se pričakuje, da Mladočehi ne bodo predlogi delali ovir.

Politične vesti.

— Dnevni red državnega zbora. Za vojno predlogo pride takoj na vrsto prvo branje budžeta in ogrska nagodba. Mladočehi so nameravali prvotno nastopiti z vso ostrojtjo pri razpravi o nagodbi, a so baje že prišli do uvidevanja, da je nagodba potrebna.

— Gosposka zbornica bo imela prihodnjo sejo v četrtek dne 22. t. m. Na dnevnem redu je med drugim prvo branje zakona o krošnjarstvu in o znižanju cene živinski soli.

— Vojna predloga v ogrskem državnem zboru bo naletela na hud odpor liberalne stranke. Sam predsednik grof Apponyi je stavil vladarju sledeče zahteve: pri ogrskih polkih se smejo nastavljeni le ogrsko izvežbani častniki; v kadetnih šolah mora postati madjarsčina učni jezik, da se ogrski državljani ne bodo — odtujili madjarski kulturi; rezervni častniki imajo postati le taki enoletniki, ki govorijo madjarski. Ako se te zahteve ne izpolnijo, grozi Apponyi odložiti predsedništvo, da bo imel proste roke pri pobijanju vojne predloge.

— Za spremembo državnozbornskega poslovnika namerava krščansko socialna stranka v kratkem predložiti utemeljen predlog. Včeraj so imeli v ta namen posvetovanje pri princu Al. Liechtensteinu.

— Pri novem najvišjem črnogorskem sodišču je imenovan za predsednika dr. Bakatić, odvetnik v Zadru; za podpredsednika pa bivši dalmatinski poslanec dr. Štef. Knezević, odvetnik v Dubrovniku.

— Mobilizacija avstrijske mornarice se z merodajnih stranij oporeka kot popolnoma izmišljena vest. Eskadra, ki se ravnokar pripravlja v Pulju, odrine na spomlad pod poveljstvom kontre-admirala Kneisslerja v Jadransko in Sredozemsko morje na vaje.

— Spomenik umorjenemu nemškemu poslaniku Kettelerju je

dala postaviti kitajska vlada v Pekingu ter se je isti dne 18. t. m. slovesno odkril. Govorila sta princ Čun in nemški poslanik baron Goltz.

Dopisi.

S Črnegavrha nad Idrijo.

Glede dopisa v »Slovenec« z dne 14. januarja t. l. med dnevnimi novicami »Tavčarjeve zmage« je sledeče pripomniti: Kakor je prišel Tavčar k nam svoječasno na »misijon« tako prišel je tudi k božičnim praznikom iz nemškega Gradca neki »don Juan« obhajati neke duhovske ekscerije in še danes se ljudje po občini poprašujejo, kaj neki da so prejšnji gospod kaplan Sever, sedaj v nadi škofov profesor, prišli nas tako iznenadeno obiskat, da celo njegovi najboljši prijatelji niso za to vedeli — le od ene hiše se je zatrjevalo, da res pridejo gospod. Resnica je, da za istih dni, ko so bili med nami, se peče veliko potie in tu in tam pripomni se obirati kako svinjsko reberce, kar pač dobro de take vrste študentom, pardon visokošolcem. Toda sedaj smo šele uvideli, kaj so gospod pri nas iskali — prišli so delat bilanco tukajšnji kmetijski zadrugi in čuje se tu in tam globoke izdihleje — Bog ve, kako bode izpadlo. Znamenja kažejo, da slabo, ker se predno so nas gospod zapustili, so odpuštili od zadruge njih poslovodjo, kateri je tudi vreden krščanskega usmiljenja, kakor ubogi Felue, ki je presegel svojo kazen, danes pa že zopet lahko pri koledvanju s harmoniko razklada nauke, katere so ga naučili školaški gospodje v umazanem »Slovenec«, a druga pa prede odstavljenu poslovodju, katerega je odslovilo društvo le vsled maščevanja našega »don Juana.« Poslovodja sam je kriv, da je odpuščen, ker zakaj je tu in tam povedal, kaj vse delajo gospod v konzuli, ko sta vsak večer v zadruginih prostorih račune sklepala s prodajalko, katera krasotica tudi ni sama kriva, da se je gospod v njo zagledal, kruta nemila osoda je hotela, da so oči pod črno suknjo zadobile odmeva na osebi, okoli katere človek vedno pohaja.

Hudomušne dolgojezične črnovrške ženske pa pravijo, da je gospod kaplan prinesel Katerci lepe uhane s plavim kamenčkom, istih da ne dene v uha, pač si jih ohrani v spomin. Prišli bodo še srečni dnevi, ko bodo gospod — profesor — Katerca njih kuharica in takrat šele bodo gospod vstaknili uhane svoje ljubljenci, toda do itak časa treba bode še marsikako grenko urico prebiti in bode še lahko gospod premišljevali, na čigave stroške je gospod Felucov njega z volom v Idrijo peljal, kdo je kapucinom zeljate glave konfisciral in na čigave stroške se iste oddale kapucinom v sv. Križ.

Kostanjeviška graščina.

(Dalje.)

Velik greh je, da sploh naš kmet najboljšega fanta pošlje v la-

tinske šole, manj obdarovanega pa doma obdrži. Kmetija ni delo, koje zamore uspešno opravljati kdor si bodi. Sicer vse preveč v latinske šole pošiljamo fante. Latince, ki omaga, je potem nerabljev človek za kmetijo in meščansko dele. Realec je za vse porabiti. Preveč se tudi študira za duhovensko, uradniško kariero. Vse tišči v višje šole. Po večjem so dijaki reveži. Mi drugi ne moremo teh revežev tako prehraniti, da bi v šolah uspevati mogli. Velik odstotek istih utone. Ta odstotek bi v drugem delu lahko bil dober delavec. Izmed 50 prvolocev jih pridele komaj 10 v osmo ali na vseučilišče. In tam se jih tudi dosti zgubi vsled reve. Najboljše moči se tako odtegnejo produkciji kmetije in meščanskih obrtov. Tudi za misijonarske opravke lovijo naši duhovniki kmetijske fante. V Turinu jih pripravljajo za Afriko, Ameriko, Azijo. Sploh tratimo Slovenci naš boljši človeški material, kakor nobeden narod ne. Zato pa, da bi izvor vsega zdravega, krepkega človeka, kmetijo čuvali, za to tako malo storimo. Pa bi lahko in bi morali, ker ne bodemo tako hitro industrialen narod. Torej deželni odbor, deželni zbor se naj pobriga za kostanjeviško graščino. Po toči zvoniti je baje prepozno. Pa bo prišlo do tega zvonjenja! — Kaj se zmeni katoliški duhovnik za to zvonjenje! Smejalo so bodo, kakor so se ob priliki nakupa Pletarij po kartajjih. Da bi kmet procvatil, na tem jim ne more biti. Kot gospodarski delavci, voditelji kmetijskega dela, kar so bili katoliški duhovniki v srednjem veku, so izigrali. Zdaj le še živijo od administracije verskih nauk. Ako jim vzame kak gospodarski prevrat premoženja, ki se prihajajo iz prejšnjih časov, so reveži. Samo od milosti vernikov bi jim bilo potem živeti. Bogat človek za to milost nima odprtega žaklja. Tem večja reva, tem več darov. In politična moč so in bodo hoteli biti, ker ta jim da oblast v vladah in pristop do državnih gmotnih moči. In za obdržanje, pridobitev te moči jim tudi služi le reven kmet; gmotno dobro stoji sam misli in se sam s svojim bogom pogovarja. Naj se da nakup kostanjeviške graščine po deželi v debato boste videli, kako bodo duhovniki proti temu.

Pa od te strani tudi ni pričakovati rešitve tega za kmetijo ob Krki in Savi jako perečega vprašanja. Je premalo pravih kmetov v našem deželnem zboru. Torej ne preostaja drugo, kakor da se občine: St. Jernej, Kostanjevica, Sv. Križ, Cirklije, Krško zjedine za nakup te graščine.

A hoste, glavne hoste se ne bi smele razparcelirati, ker drugače bo hosta v 10 letih prazna. Čuden je kmet. On vidi, da brez hoste ne more gospodariti, za sekiro pa bi zgrabil, če bi mu jo kdo hotel vzeti. In vendar brez usmiljenja seka in prav neumno les prodaja. Saj bo zopet rastle! A počasi. Za kmeta čas ni še steje. Da le ima njegov sin nekaj leševja, pa ima hosto. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. januarja.

— „Nadobudna mladina“.

Pod tem naslovom je sobotni »Slovenec« poročal, da so dijaki 7. razreda ljubljanske realke »izostali od pouka« in zafrknili jih je z besedami

miza, sive stene, surovo izdelani divan ... skratka, vse do najdrobnejše žagovine v naši sobi zdelo se mi je, da se je pomladilo v prisotnosti tega novega, mladega bitja, od katerega je vela mladost, lepota in pregreha. In da je bil gost pregrešna ženska, videl sem na prvi pogled; njen način smehljanja, pogledov, mežikanja z očmi, po vonju, kateri je izhajal od nje, in po tonu, v katerem je govorila z mojo čednostno ženo ... Ni mi morala šele povedati, da je svojemu možu, staremu, grozovitemu tiranu, ušla, da je dobra in vesela in se radi tega ni mogla razumeti s svojim soprogom itd. Vse to sem uganil na prvi pogled; ali je v Evropi kak moč, kateri ne bi na prvi pogled spoznal žensko tega »gotovega temperamenta«?

»Ah, jaz nisem niti slutila, da imam tako postavnega nečaka!« rekla je teta, ko mi je z očarujočim smehljajem pomolila roko nasproti. »In jaz nisem niti slutil, da imam tako dražestno teto!« govoril sem jaz.

Vsedli smo se še enkrat k večerji. Zamašek druge steklenice šampanjca je odletel glasno k stropu,

in moja teta je izpila dobre volje pol kozarca v dušku in ko je moja žena za trenutek zapustila sobo, ni delala moja teta nikakih daljših ceremonij in izpila poln kozarec na jeklenkrat. Lotila se me je pijanost, pol od šampanjca, pol od prisotnosti mlade žene. Ali se spominjate romance:

Oči čermyja, oči strasnyja,
Oči žgučija i prekrasnyja,
Kak ljublju ja vás,
Kak bojus ja vás!

Jaz ne vem nič več, kaj se je potem zgodilo. Kogar veseli zvedeti, kako se ljubezen začne, ta naj blagovoli čitati romane in dolge povesti, jaz pa povem le z malimi besedami, s katerimi se romanca konča:

Znat uvidel vás
Ja ne v dobrý čas ...

Vse je šlo k vragu, mišljenje, nazori, značaj. Spominjam se, da me je prijelo kot vihar, kateri me je metal sem ter tja kot peresce. Dolgo je trajal ta vihar, odnesel moje ženo s te zemlje, da tudi teto in mojo mladostno moč. In od daleč izgubljene postaje pripihal me je, kakor vidite, v to temno ulico.

A sedaj, povejte mi, kaj se mi zamore še zlega pripetiti?

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana.)

XIII.

Minoli so tedni, lepi, ljubezni, vesolja in užitka polni tedni. Skoro vsak dan me je iz nova pretrčal, da je ta svet vendarle najlepši vseh svetov, in da je edino pameten tisti, ki na tem svetu vžije, kar more in kar mu nudi, pa naj se po smrti zgodi karkoli ...

Tisto leto so bile na Kranjskem deželnozbornske volitve in čim bolj se je bližala jesen, toli bolj so pluskali valovi politične razburjenosti. Iz škofije je prišlo naročilo, da je vse žile napeti za zmago krščanskih kandidatov. Sicer je bil kandidat v našem okraju mož, ki je bil na jako slabem glasu, a vendar je šla zanj v ogenj mladane vsa duhovščina, zlasti pa mlajša in agitrala zanj z lece, iz spovednice in tudi po hišah.

Tudi jaz sem se lotil agitacije. Ne iz notranjega nagiba, ne iz političnega prepričanja, marveč iz strahu, da se sicer zamerim v škofiji. Ta strah je obudil v meni moj tovariš kaplan Janez, ki mi je — tako mimogrede — namignil, da tudi že v škofiji pozna moje razmerje do gospe Helene in me uteg-

nejo premestiti, če se ne udeležim volilnega boja. To je zadostovalo. X-a bi tedaj ne bil »zapustil za noben denar na svetu in zato sem se s strastjo in z verno lotil agitacije.

Danes me boli v dušo, če se spominjam, kake grdobije sem tedaj uganjal, da sem pripomogel malovrednim do zmage. Z lece sem obrekoval najpoštenjše ljudi v celi fari in proti njim ščuval ljudi, kateri so mi vedno samo dobrote izkazovali; v spovednici sem hujskal proti njim njihove žene in njihove otroke, povrh sem pa še oblezel vse hiše in pripovedoval ljudem najbedastoče, najgrše laži, samo da sem jih pridobil na svojo stran. Časih me je sicer prešinila misel, da vsi skupaj nismo vredni, da nam »pošten človek v obraz pljune — ali bil sem že tako demoraliziran, da me tudi ta misel ni več odvrnila od mojega početka.

Agitacija je seveda veljala dosti več, nego sem jaz, ubožni kaplan, mogel zaujo potrositi. Zaradi tega sem se nekega dne obrnil do svojega tovariša, kaplana Janeza in mu povedal, da mi je zmanjkalo denarja.

Kaplan Janez je bil menda že pripravljen na to, kajti brez posebnega

pomisla me je podučil, da je posojilnica ustanovljena za to, da plačuje agitacijske stroške. Pobrala sva prav čedno svotico, popravila nekoliko itak nad vse zmedene posojilnične knjige in si razdelila denar. Vsak je vzel 700 gld. in vsaj meni je po končanih volitvah ostalo nad 300 gld. Vrnil jih nisem in tudi vprašal me ni nihče zanje.

V celi škofiji sta bila samo dva duhovnika, ki se nista vtilkala v volitev: moj dekan in sosedni župnik gospod Urban. Slednji je bil že prestar za agitacijo in se je za javne zadeve tako malo brigal, da menda niti vedel ni, da so volitve. Dekan pa je odločno stal na liberalni strani. Javno tega sicer ni pokazal, a napram meni in kaplanu Janezu tega ni prikrival in porabil vsake priliko, da je ožigosal našo agitacijo, duhovniško stranko in njene kandidate.

Necega dne smo iz listov izvedeli, da je škof Missia izdal posebno pastirsko pismo za volitve. Dekan je bil to pastirsko pismo pač prejel, a v cerkvi ga ni čital, niti kaj povedal o njem kaplanu Janezu ali meni.

To je bilo nečuvno. Še noben duhovnik se ni upal kar na kratko konfiscirati škofov pastirski list in pre-

»Mislimo, da bodo prišli kmalu nazaj; akademiška svoboda se začenja šele — po maturi.« Ker je »Slovenec« pisal tako, kakor da so dijaki sploh izostali od pouka in ker zakriva prave nagibe, konstatujemo s tem, da so dijaki izostali samo od veronauka in sicer zaradi nespodobnih izrazov, kijih rabi katehet dr. Opeka in zaradi krivičnega postopanja tega istega dr. Opeka. Toliko za danes; o priliki kaj več.

— **Okrajno glavarstvo v Idriji.** »Jednakopravnost« od 15. t. m. je priobčila uvodni članek, ki zahteva novo okrajno glavarstvo ali vsaj ekspozičuro v Idriji. To zahtevo utemeljuje med drugim tako-le: Prvo mesto za Ljubljano je Idrija, danes vedno še navezana na Logatec, dasiravno je od tam 30 kilometrov oddaljena. Ako pogledamo naravno lego idrijskega okraja, vidimo takoj, da ne spada po nobeni pravilni razdelitvi k okrajnemu glavarstvu logaškemu, temveč da bi moralo biti po vsej pravici v Idriji sami okrajno glavarstvo ali pa vsaj ekspozičura okrajnega glavarstva. Ali ne samo po naravni legi, tudi po razdelitvi dela se vidi, da ima Idrija vso pravico, zahtevati zase okrajno glavarstvo. Mesto samo, brez okolice, da že sedaj toliko opravi, da bi popolnoma zadostovalo, da se nastavi pri nas političen uradnik. Ako prištetemo pa še sodnijski okraj, potem tvorijo gotovo vse te občine nad polovico celega glavarstva. Koliko komisij potrebuje v zadnjem času rudniška direkcija, koliko uradnih dni mora imeti glavar sam v Idriji, in koliko dela imajo še županstva našega okraja z okrajnim glavarstvom. Stroški, katere se mora plačevati za razne komisije, bi že zadostovali, da bi se lahko namestila pri nas ekspozičura okrajnega glavarstva. Pa ne glede na stroške, katere povzročajo razne politične komisije posameznim strankam, bi bilo nujno potrebno, da dobi Idrija svoj politični urad. Neugodna zveza, katera nas posebno v zimskem času prikloni, da se ne moremo nikamor ganiti, je vzrok, da se mora marsikatero delo, katero bi se lahko popreje izvršilo, odložiti na poletni čas. Dočim morajo prebivalci idrijskega okraja, ki imajo pri glavarstvu opravila, skozi Idrijo v Logatec, in se jim vsled tega nalagajo veliki stroški, bi lahko te, ako bi bila v Idriji ekspozičura, z malimi stroški opravili. Prebivalci velikih občin, kakor Žiri, Vojsko, Spodnja Idrija, Godovič, Črni vrh bi imeli, ako bi bilo okrajno glavarstvo ali ekspozičura v Idriji, le kratko in lahko pot do glavarstva, za kar potrebujejo sedaj skoraj vedno dva dni. Pa tudi Idrija sama bi imela

od glavarstva lep dobiček. Ne glede na to, da že na zunaj ne napravi lepega utisa, ako tako veliko mesto, kakor je Idrija, ni tudi sedež okrajnega glavarstva, bi bilo tudi v drugem oziru velikega pomena, ako bi imeli političen urad. Koliko javnih shodov se vrši pri nas v Idriji, pri katerih bi moral biti vedno prisoten uradnik politične oblasti. Kaj vse se včasih ne pove pri takih shodih! Ali le redkokrat vidimo zastopnika vlade navzočega, le redkokrat se kdo zmeni za to, ker bi provzročalo vladi preveliko stroškov. Pa še v jednom oziru bi bilo okrajno glavarstvo za Idrijo velika pridobitev. Pri nas ne moremo imeti tiskarne, ker je to-le na sedežu okrajnega glavarstva dovoljeno. Koliko tiska potrebuje Idrija, ki se mora ves v drugih krajih preskrbeti. Za vsako malenkost moramo pošiljati denar iz mesta. Koliko potrebujejo razni uradi, trgovci, občina, šole in drugi. Ves ta denar bi lahko ostal doma in še od zunaj bi prihajala naročila.

— **Dvakrat Stallnerja volil.** Anton Schmidt, mašinist pri južni železnici v Celju, bil je po pomoti dvakrat vpisan v volilni imenik mesta celjskega za volitev v deželni zbor. Akoravno sme vsak volilec voliti v deželni zbor samo enkrat, porabil je Anton Schmidt to pomoto ter je prišel dvakrat volit. — Prvo krat je volil kot železničar koj v začetku, proti koncu volitve prišel je pa še drugokrat. Ker narodna stranka Celjane pozna, bila je oprezna in tako je gosp. Jošt, revizor »Zveze slovenskih posojilnic«, takoj protestiral, češ, da je že enkrat volil. — Dr. Schurbi vprašal je vsled tega Schmidta, ali je res že volil, na kar je pa ta kot pošten celjski Nemec odločno rekel, da ne, ter je potem še enkrat volil Stallnerja. — Potem se je bahal po gostilnah, da je on največji Celjan, kajti on edini je dvakrat Stallnerja volil. Pa to veselje ni trajalo dolgo, prišla je namreč ovadba in Anton Schmidt moral je pred sodnijo. — Gosp. dr. Schurbi je pri dotični obravnavi v soboto dne 17. t. m. sicer trdil z vso odločnostjo, da on ni vprašal Schmidta, ali je že volil, da tega vprašanja sploh nikdo ni stavil in da torej tudi ni Schmidt zanimal. — Pa ker so pričeli gg. Jošt in Terček in tudi sodni adjunkt dr. Hradetzky vse to potrgili, izreko je okrožno sodišče, da je Schmidt zvičajno ravnal in se zakrivil volilne sleparije ter ga obsodilo na 24 ur strogega zapora. Heil!

— **Dogodki v Ricmanjih.** Predvčeršnjim so imele Ricmanje zopet odlične goste. Došli so zjutraj po 7. uri, nepričakovano. Zazano predvčeršnjim, predno je napočil dan, je kakih 70 orožnikov

obkolilo ricmanjsko vas. Kmalu potem je prišel v vas gospod okrajni glavar iz Kopra, namestništevni svetnik Schaffenhauer-Neys z okrajnim komisarjem Gasserjem, s slugo okrajnega glavarstva in kovačem ključavničarjem, ki je imel seboj polno torbo žabnic in vetrihov. Popred že pa je prišel tjakaj tudi gospod župan iz Doline z občinskim slugo. Med tem je prišel v vas tudi del orožnikov. Komisija se je podala v spremstvu orožnikov najprej v farovž. Kmalu na to je šla komisija iskat ključke cerkve, katere hrani vaški nadelnik. Ta pa ni hotel izročiti ključev, pač pa jih je kazal komisiji, držeč jih v roki. Na to je ključavničar z vetrihi zaprl cerkev. Na vseh pet vrat cerkve in obeh zvonikov je stavil angleške žabnice, na kar je sluga okrajnega glavarstva zapečatil vseh pet vrat z uradnim pečatom. Na to se je komisija podala k pet minut oddaljeni podružnici v Logu, kjer je tudi zaprla in zapečatila vrata. Tako ni bilo predvčeršnjim v Ricmanjih nikakega zvonjenja — kakor na veliki petek. Na to je okrajni glavar postavil več orožnikov, ki stražijo cerkev. Istotako stojita dva orožnika pri cerkvi v Logu. V isti čas so tudi nabili na zidove opomin, naj se nikdo ne dotika pečatov. Na to je slavna komisija odšla v Boršt na obed v znano zatočišče tržaških reformatorjev, in pustivši v Ricmanjih oddelek orožnikov. Ključke žabnic je baje vzel seboj g. okrajni glavar. V mestu je bil konsigniran III. bataljon pešpolka št. 97. Kakor vedno dosedaj se je ljudstvo vedlo uzorno in ni dalo ni najmanjšega povoda, ki bi opravičil tak velikanski aparat...

— **Slovensko gledališče.** Vsled boleznij g. režiserja A. Verovška se danes premiera veseloigre »Morska deklica« ne more vršiti. Radi tega se uprizori prvič v sezoni igrokaz v 3 dejanjih »Ljubosumna kuharica«, spisal Aleksandre Dumas sin. Glavne vloge igrajo gospa Danilova, gospa Dobrovolná, g. režiser Dobrovolný, g. Danilo ter gdč. Kreisova. Igrokaz je lokaliziran v Trst. — Posetniki gledališča, ki ne reflektujejo na ta francoski igrokaz slavnega romanopisca Dumasa, morejo svoje vstopnice proti povračilu vstopnine oddati zopet blagajničarici. — V petek pride na vrsto opera »Faust«.

— **Slovensko gledališče.** Jurčič-Kersnikovi »Rokovnjači« omilili so se slovenskemu občinstvu ne le v romanu, temveč tudi v Govékarjevi dramatizaciji, prirejeni v obliki narodne igre — v petih činih in precej številnih spremilih. O nji velja

nekako Kecalov izrek iz »Prodane neveste«: »ni ne majhen niti velik«. Kar seveda povzroča večidel privlačne sile, podoba priprostega kmetkega navihanca Blaža Mozola, razveseljuje poslušalca, kateri se krasno zabava nad enostavnimi dovtipi tega bistroumneža. Na drugi strani vzbujajo dramatiško zanimanje temni značaji strahovitega poveljnika rokovnjačev, Nandeta, imenovanega »Veliki Gropa«. Nesrečna ljubezen, izdaja tovariša, gnala sta ga v obup, postal je ropar. Ta razvitek moral bi se razkazati v igri na slični način, kakor se zgodi to v Schillerjevih roparjih. No, seveda, tega doseči ni nameraval dramatičar, česar mu tudi ne oponašamo, ker bi se bil preveč oddaljil od romanovih izvirnikov. Sicer pa se je posrečil marsikak visok dramatiški prizor, na primer med Štefanom Poljakom in njegovo materjo radi Nandeta, katerega mati navzlic razbojniškemu življenju ne more pozabiti nikdar; pretresljiv razgovor nadalje med bratoma Štefanom in Nandetom. Neprisiljeno uvrščeni so v igri: nastopi rokovnjačev, gibanje ljudstva, zlasti početkom prvega čina, kateri je zelo efektne zaradi ženskega zbora, odlikujočega se po odlično pevajočih in kretajočih se mladih vojaki. Naravno je, da je žel g. Verovšek kot Blaž Mozol največ zanimanja in priznanja; kajti oboje ugledil mu je že pesnik Jurčič. S pohvalo je utrditi, da se mu je vpešno pridružil g. Perdan v humornem razmišljanju glede dobrot pristne vinske kapljice. Izbornega predstavljalca v tej igri imenovali bi tudi lahko rokovnjaškega črevljarja Bojca, g. Liera, če bi utisa ne kvarila njegova izreka, vendarle v protislovju stoječa s slovenskimi narečji. Prav dobro se je pobotal z vlogo Štefana Poljaka g. Hašler. Dasi v govorici ne popolnoma dosleden, priboril si je g. Dobrovolný lep vseh kot Nande Gropa. Da ni bil živahnejši v ljubezenskih razgovorih s Polonico gdč. Ruckovo, krivo je temu pač, da je ljubavno razmerje z navedenim kmetiškim dekletom premalo razpleteno v igri. Dobro je upel v svojo igro nekoliko potez iz podobnega značaja v Schillerjevih roparjih, Karola Moorja. Omeni naj se uprav patetična deklamacija gospe Danilove kot gospe Polakove v prizoru s sinom Štefanom. Uprav v Jurčičevem duhu upodobil je g. Danilo lokavega, drznega in izdajalskega »rajtguza«. Pevski vložki so močno zadovoljili, kakor zbori tako posamezniki pohvalili so se z opetovanim ploskanjem; v tem oziru odlikovala sta se ga. Hanuš-Svobodova in g. Krajnc. Sedelovanje vršilo se je prav točno in izrekamo opravičeno nado, da napolni ta priljubljena narodna igra še več potov naše slovensko gledališče v toliko, v kolikor se je opazilo v sobotni, zares dobri uprizoritvi. Vzrok, radi česar se je naše občinstvo vedno zanimalo za Jurčičeve junake, bodisi v romanu, bodisi na odru, leži pač v dejstvu, da je navedeni pesnik z zmogovito silo v prvič spravil z zmogovalno resničnostjo značaje iz raznih slojev slovenskega naroda, iz njegove boljše ali vsaj lepše preteklosti. Vrelci, iz katerih zajema Jurčič, so bistri in nekalni, kakor iz zrcala nastopajo živo iz preteklosti na dan njegovi krepki, lokavi in prebrisani možakarji pa nežno čuteče ženske podobe. Narod gleda rad svoje, četudi iz domišljije prikrojene junake na odru. Utrditi si hoče prepričanje, da je imel tudi v preteklosti svoje ideale. Sedanja struja pa sodi na romantičnem. Škoda, da se ni že pred desetimi ali petnajstimi leti uprizoril Jurčičev »Tugomer«. Po mnogih manj ali več brezuspešnih poskusih pririmo se slednjič morda le do izvirne slovenske drame. Dr. B.

— **Zima — boleznij.** Radi izredno hude zime, ki je nastopila naglo po skoraj zgodnje pomladanske prijetnih dneih in prehitre izpremembe temperature je v Ljubljani sedaj izredno mnogo bolnikov. Influenca, mumps, škrlatinka, putika, vnetje sopila na vseh krajih in koncih. Po šolah so bolni učitelji in učenci, po uradih je vse na-

hodno, zdravniki okrajne blagajne pa imajo na dan 20—30 bolnikov — igralcev in pevcev. Gledališki obiskovalci morejo torej le želiti, da se vzdrži dalje časa sedanje jasno in čisto zimsko vreme brez megle. Sicer bo treba res gledališče za nekaj časa popolnoma zapreti!

— **Društva kranjskih zdravnikov v Ljubljani** prihodnja redna mesečna seja vršila se bode v deželni bolnici v sredo, dne 21. t. m. ob 1/6. uri zvečer. Po seji prijateljski sestanek »pri Fantiniju«.

— **Zgorela** je tovarna ljubljanske trdnice Vidice i. dr. v Zilski Bistrici na Koroškem. Zavarovana je bila za 200.000 K.

— **Pogreša** se posestnik in župan Ivan Kotnik z Jezera pri Ložu. Dne 23. decembra l. l. je prišel v tukajšnje bolnico, kjer se mu je povedalo, da ga bodo morali zaradi njegove bolezni v želodcu operirati, on pa se ni podvrgel operaciji in je dne 29. decembra zapustil bolnico in neznan kam odšel. Do danes se še ni zglasil doma. Iz Ljubljane se je peljal z vlakom do Rakeka in odtod s pošto do Grahovega, odkoder pa je šel peš proti domu. Med potjo se mu je morala pripetiti kaka nesreča.

— **Pri igri »mora«** so se včeraj zvečer v neki gostilni v Škofji Loki sprli in stekli laški delavci. Antonio Gagliardi, delavec v kamnolomu iz Brandana, okraj Oglej, je dobil tri sunke z nožem v rebra in dva sunka pa v roko. Ranjenca so pripeljali v bolnico, napadalca pa so zaprli.

— **Nezgod pri mestni elektrarni.** Franc Pogačnik, delavec v akumulatornici na magistratu, je včeraj popoldne ponesrečil. Razlila se mu je steklenica z žvepleno kislino, katera mu je pljusnila v obraz in ga po obrazu vsega obžgala. Ponesrečenca so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

— **S hleva padel** je 18 t. m. v Dravljah delavec Franc Podjed, 38 let star, iz Dvorja v kranjskem okraju in se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico.

— **V Ameriko** se je odpeljal danes ponoči z južnega kolodvora 59 oseb.

— **Izgubljene reči.** Trgovec V. D. je izgubil včeraj zvečer v Wolfvih ulicah 100 K v papirju. — Hlapec Josip Zore pri Ranzingerju na Dunajski cesti št. 19, je izgubil na poti od tobačne tovarne po Bleiweisovi, Marije Terezije in Dunajski cesti do južnega kolodvora srebrno uro, katera je imela v krovu vrezani črki L. S. — V Prešernovih ulicah je izgubila včeraj med 9. in 10. uro dopoludne gospa S. B. brilant, vreden 200 K. — Visokošolec A. I. je izgubil na poti iz Ljubljane skozi Šiško in skozi Dravlje v Št. Vid nikelnasto remontoar uro in nikelnasto verižico. — V mestu je bila izgubljena srebrna častniška verižica.

— **Za kratek čas.** Iz naloge nadbudnega stilista: »Na ljubljandinem bregu je sedela deklica in molzla kravo; v vodi pa se je videlo nasprotje tega.

— **Najnovejše novice.** 50.000 kron je zmanjkalo v deški posojilnici v Nechanicu. Odpuščeni je več uradnikov. — Zopet požar v Boryslavi. Dne 19. t. m. je začela goriti največja petrolejska jama. Gašenje ni mogoče. Zgorelo so tudi štiri hiše. — Za proučevanje egiptovske ošesne bolezni je nakazal angleški milijonar E. Cassel 800.000 mark. — Divji lovci so ustrelili v St. Lorencu na Gor. Štajerskem lovca Pettera. Našli so ga šele čez dva dni, a pes je ležal ves čas v najhujšem mrazu zraven trupla. — Sneg je zapadel po celi Turški tako velik, da je promet na vseh straneh ustavljen. — Namesto pok. kardinala Parocchija je imenovan Vanutelli za tajnika inkvizicije. — Toženi ministrski predsednik. Urednik »Don Quixote« na Dunaju, L. Bauer, je vložil tožbo zaradi razžaljenja zoper dr. Körberja, ki je obdolžil v odgovoru na interpelacijo da je ta list napadno poročal v Wallburgovi aferi. — Bivši nadporočnik Bartmann, ki je predsedal 5 letno ječo zaradi vohunstva, je bil te dni na Vrbskem jezeru prijet, ker so našli v njegovem stanovanju dokaze, da se je zopet pečal z vohunstvom. — Slikar Emanuel Liska, profesor na praški umetno-obrtni šoli, je umrl. — Masarykova predavanja na praški univerzi namerava višja duhovščina bogoslovcem prepovedati. — Ponarejalca denarja so prijel na Reki. Isti je socialistični vodja Troha; našli so ponarejene 100 in 20 kronске bankovce ter potrebne priprave. — Sultanov svak Mahmud paša je na naglo umrl v Bruslju.

zreti škofov ukaz, da je za zmago krščanskih kandidatov izpostaviti Najsve-tejše in odrediti javne molitve.

»Veš kaj«, mi je končno rekel kaplan Janez, ko sva se bila o dekanovem postopanju na dolgo in na široko posvetovala, »pisal bom škofu« —

»Nikar!«, sem jaz ugovarjal. »Počakaj, da grem jaz k dekanu; saj je morda le prezrl, kar se mu je poslalo. Kakor veš, je začel nenavadno mnogo piti —

»Le stori tako,« je rekel kaplan Janez, »a če ne opraviš ničesar, piševa oba škofu; hvaležen nama bo in kmalu bodeva sedela na toplem.«

Ko sem dekana v najmilejši obliki opozoril na škofovo pastirsko pismo, mi je naravnost povedal, da že več tednov ni odprl nobenega pisma, kar mu jih je došlo, pristavil pa je tudi, da nobenega ne odpre, češ, da ni povse zdrav in bi lahko kaj napačnega ukrenil. Bilo je očitno, da nalašč ni odprl nobenega pisma, ker je iz časopisov vedel, kaj se pripravljala in ker ni hotel izvršiti škofovega ukaza.

Še tisti dan je kaplan Janez sestavil dolgo poročilo na škofa in tudi jaz sem podpisal dotično pismo. Bil je to prvi slučaj, da sem denunciral duhovnika, ki je bil v vsakem oziru poštenjak, duhovnika, ki mi je izkazal mnogo prijaznosti in marsikako dobroto, a ni mi rekel nikdar žal besede. Ka-

plan Janez, ki je dekana na smrt sovražil, pa je bil vesel mojega podpisa in me je povabil na pijačo.

Naslednji dan je prišel nemudoma škof Missia sam v X. in ostal do večera. Imel je najprej z dekanom dolg in buren pogovor, potem pa poklical kaplana Janeza in mene pred sebe. Missia je nastopal vedno kakor kak knez, tako da so tudi ponosni in samosvesti duhovniki pred njim sklonili svoj tilnik. Znal je duhovnike krotiti in jih prisiliti, da se delali, kakor jim je ukazal.

Dekanovi srditi pogledi so pričali, da je imel s škofom viharen nastop. Pogostil je sicer škofa, a dolgo časa ni zinil niti besede, marveč le poslušal, kaj je govoril škof in pil neprenehoma. Škofove besede so menda vse letele na dekana, vsaj ta utis so naredile, da hoče škof svobodomiselnega dekana prepričati, da mora tudi on kot svobodomiseln mož delati za zmago škofove stranke, češ, da brez cerkve, brez vere in brez cerkvene morale je sploh nemogoča človeška družba in mora zavladati boj vseh proti vsem, prava anarhija.

Nakrat je dekan s čašo udaril na mizo in obrnivši se do škofa rekel:

»Ali dovolite eksecelenca, da tudi jaz povem svoje mnenje?«

Škof je kar strme pogledal dekana. Tega pač ni bil vaje, da se mu kdo drzne ugovarjati, kaj še vzpričo mladih

kaplanov. Ali dekana je bil obšel neki furor. Vsa jeza, ki se je bila nabrala v njem, je bruhnila sedaj na dan. Kar spremenjen je bil blagi in sicer tako mirni mož, ko je sedaj, upiraje svoje poglede srepó v škofa, začel z veliko živahnostjo razlagati svoje mnenje.

— »Vaši dokazi, eksecelenca« je začel dekan — »so popolnoma tistega značaja, kakor vsi dokazi, s katerimi delujejo bogoslovci. Nehote se človek spomni načina, kako je škof Irenej dokazal, da morajo biti ravno štiri zakonski evangeliji. Ta škof je dejal: Ni mogoče, da bi bilo več ali manj evangeljev: ker imamo štiri strani sveta, štiri elemente, štiri letne čase in štiri glavne vetre, mora imeti cerkev tudi štiri stebre in zato morajo biti štirje evangeliji. Prav tacega značaja, kakor ta dokaz slavnega lijskega škofa, so vsi bogoslovski dokazi. Tudi Vaša eksecelenca ni svojih trditev bolje podprla.«

Kaplan Janez in jaz sva se kar prestrašeno spogledala, ko sva čula, kako si upa dekan govoriti s škofom. Škof pa je mirno pušil svojo viržinko in se prav lahno, nekoliko ošabno, a tako ledeno mrzlo smehljaj, da mi je kar tesno postalo pri srcu.

Dekan pa se ni dal premotiti. Menda je imel že dolgo let na srcu, kar je zdaj tako neustrašno povedal škofu v obraz.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. januarja. Češka sekcija spravnih konferenc je imela danes sejo. Dr. Pacák je izjavil, da zahtevajo Čehi glede jezikovnega vprašanja, naj dobi vsak Čeh in vsak Nemec v celnem Češkem kraljestvu pri vsakem uradu pravico v svojem jeziku. Glede okrožnih vlad pa je izjavil, da odklanjajo Čehi vsako uredbo, s katero bi se utrdil birokratični centralizem.

Dunaj 20. januarja. Češka sekcija spravnih konferenc izvoli najbrž še danes dva pododseka, in sicer jednega za jezikovno vprašanje in drugega za načrt o razdelitvi Češke v okrožja.

Dunaj 20. januarja. Z ozirom na ostre napade čeških agrarcev in čeških socialistov na Mladočehe, izda mladočeški klub izjavo, v kateri pojasni, da bi bil s obstruiranjem sladkorne konvencije škodoval češki narod in da je zato obstrukcijo opustil. V izjavi bo tudi povedano, da so češki agrarci že prvi dan svoje obstrukcije prosili Mladočehe, naj jim pomorejo iz stiske, v katero so zašli.

Dunaj 10. januarja. Krojaškega štrajka se udeležuje 4000 samostojnih konfekcijskih krojačev in 15.000 pomočnikov. Upanja, da se doseže porazumljenje, je jako malo.

Budimpešta 20. jan. Položaj je glede brambne predloge dosti resnejši, nego se slika v vladi prijaznih listih. Apponyijeve zahteve soglašajo s stariimi narodnimi aspiracijami Madjarov. Dvor odklanja te aspiracije in je domobranski minister Fejervary že izjavil, da se sploh ne spušča v nikakva pogajanja. Apponyi spravi celo zadevo v klub liberalnih poslancev, kjer pride do odločitve.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 20. januarja 1903.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	101.25	101.55
4 1/2% srebrna renta	101.20	101.40
4% avstr. krona renta	101.35	101.55
4% zlati	121.10	121.30
4% ogrska krona	99.25	99.45
4% zlati	121.10	121.30
4% posojilo dežele Kranjske	99.25	99.45
4% posojilo mesta Sapljet	99.75	100.75
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.00	101.60
4% češka dež. banka k. o.	99.50	100.50
4% „ juž. žel. kup. 1/4 1/2	99.50	100.50
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	100.45	101.45
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	106.50	107.50
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	100.75	101.75
4 1/2% „ ogr. centr.	100.75	101.75
4 1/2% deželne hranilnice	100.75	101.75
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	101.00	102.00
4 1/2% obl. ogr. lokalne žel.	99.50	100.50
4 1/2% „ češke ind. banke	99.25	100.25
4% prior. Trst-Poreč. žel.	98.00	99.00
4% „ dolenskih železnice	99.50	100.50
3% „ juž. žel. kup. 1/4 1/2	297.90	299.90
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100.00	100.00
Srečke.		
Srečke od leta 1854	180.00	190.00
„ „ 1860 1/2	186.50	188.50
„ „ 1864	248.00	252.00
„ tisk. kred. i. emisije	159.50	161.50
„ zemlj. kred. i. emisije	268.00	272.00
„ ogrske hip. banke	267.50	269.50
„ srbske a. frs. 100	90.00	91.50
„ turske	122.00	123.00
Basilika srečke	19.35	20.35
Kreditne	433.00	437.00
Inomotske	83.00	87.00
Krakovske	75.00	78.00
Ljubljanske	73.00	78.00
Avstr. rud. križa	55.75	56.75
Ogr.	28.00	29.00
Rudolfove	73.00	77.00
Salcburške	74.00	78.00
Dunajske kom.	436.00	441.00
Deince.		
Južne železnice	60.50	61.50
Državne železnice	694.00	695.00
Avstro-ogr. bančne del.	1557.00	1557.00
Avstr. kreditne banke	693.50	694.50
Ogrske	738.00	739.00
Živnostenske	256.25	257.25
Premogokop v Mostu (Brüx)	719.00	720.50
Alpske montan	394.00	395.00
Praške želez. ind. dr.	1640.00	1644.00
Rima-Murányi	491.00	492.00
Trboveljske prem. družbe	394.50	396.50
Avstr. orožne tovr. družbe	322.00	324.00
Češke sladkorne družbe	156.00	160.00
Valute.		
C. kr. cekin	11.33	11.37
20 franki	19.07	19.09
20 marke	23.42	23.50
Sovereigns	23.94	24.02
Marke	117.15	117.35
Laški bankovci	96.40	96.40
Rubli	252.50	253.50

Žitno cene v Budimpešti.

dne 20. januarja 1903.

Termin.

Pšenica	sa april	50 kg	K	7.71
„	„ maj	50	„	6.68
Korosa	„ maj	50	„	5.78
„	„ julij	50	„	5.90
Oves	„ april	50	„	6.15

Efektiv.

Vzdržano.

Svila za neveste

od 60 kr. do gl. 11.35 per meter v vseh barvah. Franko in **že ocarinjeno** se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 3 (40-1)

Deželno gledališče v Ljubljani.

Štev. 60. Dr. pr. 1258

V torek, 20. januarja 1903.

Prvič v sezoni:

Ljubosumna kuharica.

Igrokaz v treh dejanjih. Francoski spisal Al. Dumas sin. Režiser A. Dobrovolny.

Glasbenica se odpre ob 7. uri. Začetek ob 7 1/2 ur. Koniec po 10. uri.

Prihodnja predstava bo v petek, 23. jan. „Faust“.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Jan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
19.	9. zv.	749.4	-12.5	brezvevtr.	jasno
20.	7. zv.	749.3	-15.5	sl. jvzh.	megla
„	2. pop.	747.5	-9.7	sl. jvzh.	jasno

Srednja včerašnja temperatura -12.3°, normale: -2.4°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

†

Davorin in Marija Rovč naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, poklicati k Sebi njunega iskreno ljubljenega sinčka oziroma bratca

Darčka

ki je po kratki in mučni boleznini 19. t. m. ob 3. uri popoldne v nežni dobi dveh let, mirno v Gospodu zaspal.

(194)

Pogreb nepozabnega ljubljénčka bo jutri, dne 21. januarja, iz pokopališke kapele v rodbinsko rakev. Prosi se tihega sožalja!

V Ljubljani, 27. jan. 1902.

!!!

Ker napoči pravi čas za uživanje

Kulmbaškega
redilnega in krepilnega piva
je važno vedeti, da se isto dobiva pri

Edmund Kavčič

v Ljubljani

nasproti travniške postaje „Glavna pošta“.

Velja s steklenice 60 vin., brez steklenice 48 vinarjev.

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2

Filijalka:

Resljeva cesta šte. 7

priporočila: (189-1)

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bliznec, črnila itd.

Katekizme in šolske knjige za ljudske šole.

Molitvenike v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.

Fotografske aparate ter k temu potrebne predmete.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna posredstva.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v špecerijski stroki, sprejme se pri (193-1)
A. Pogačnik-u v Cerknici.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, predsobe, kuhinje s pritlikino, s porabo vrta, odda se s 1. februarjem t. l. po ceni v najem. Vpraša se za karlovskim mostom na levo hiša št. 1, I nadstropje. (187)

Narodna tiskarna

išče

korektorja.

Ponudbe z dokazili sposobnosti do 26. januarja t. l. na upravni odbor „Narodne tiskarne“.

Zahvala in priporočilo.

Splošni gospod

G. Piccoli

lekar „pri angelju“ v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju svojih znancev in družin po Vašem živinskem priručniku, prišel sem do prepričanja, da je Vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo pogrešati v nobenem hlevu.

Podgora pri Gorici, dne 13. junija 1902.

(2910-8) b **And. Kocjančič.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Prva tržaška destilerija za konjak

CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu

priporočila domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX, Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K, 1/2 steklenice K 2.60.

V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: J. Jebrač, Kham & Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffer, F. Terdina. (48-5)

Sprejme se natakarica

pošteno dekle, s kavcijo 400 kron. Plača dobra. Naslov: J. R., Sv. Križ poleg Kostanjevice. (192-1)

Zaradi mestnih razmer prodam iz proste roke svojo

ново hišo

zidano pred dvema letoma na najlepšem prostoru. V hiši je gostilna z jako veliko dvorano, spodaj so kleti, v I. nadstropju pa stanovanja. Poleg hiše je jako prostorno dvorišče z velikimi konjskimi hlevi in dvema šupama. Tudi lep vrt je zraven. Gostilna je najbolj obiskovana ter stoji tik okroglega sodišča. Pogoji so jako ugodni. (162-3)

Natančneje se poizve pri lastniku v Novem mestu št. 263.

Prešernove

poezije

v novi popolni izdaji 3 žiljenjepisom, literarno-zgodovinskih prikazih in estetično ocen. — Uredil A. Ašker. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje 3 zlate obloge) 3 K, po pošti 3 K 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1882-73)

Stirje prav dobro ohranjeni kostumi za dame

se prodajo.

Poizve se v Florijanskih ulicah št. 1, II nadstropje. (162-3)

Agenti za razpečavanje srečk, agenti za zavarovanje kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se „pod „Stehere Existenz“ na anononno ekspedijlo J. Danneberg, Dunaj II., Praterstrasse 33. 2996-16

V novozgrajeni hiši v Sodnjishkih ulicah, poleg hiše dr. Krišperja, odda se s 1. majnikom t. l.

stanovanje

v II. nadstropju. Isto obsega 5 sob z vsemi pritliklinami in kopalno sobo. Istotam odda se dvoje sob v pritliču, primernih za pisarno, tudi kot mesečne sobe posamezno ali obe skupaj. K eni sobi spada tudi soba za slugo.

Vpraša se pri F. Supančič-u, Rimska cesta št. 20. (188-1)

Kdor želi kupiti dobrega vina

iz Požeških goric, ki rodé posebno okusno kapljico, ki je na daleč in na široko znana po svoji dobroti in po stalnosti, naj se obrne na mene. Lansko leto sem dobil iz svojih vinogradov do 300 hektolitrov izvrstnega vina in ga prodajam kolikor mogoče dober kup.

S spoštovanjem (190-1)

Gj. Jovanović

v Požegi, v Slavoniji.

Velika klet

primerna za skladišče ledu, v (175-3) mestu ali zunaj,

se takoj vzame v najem.

Ponudbe pod „E. K.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Po ceni, toda rečno!

4 pari čevljev

za samo 2 gl. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev za vezati, z močnimi zbitimi podlati, najnovije oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gl. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgot naznaniti. Pošilja se proti poštnemu povzetju.

Zaloga čevljev Ch. Jungwirth

Krakov 5. Poštni predal 29.

Neugajajoče se zamenj, ali pa se vrne denar. (191)

Pravým pokladem pro všechny, kdo pohlazením v mládí onemocnili, jest výtečné dílo:

Dra Retau-a Sebeochrana.

České vydání po 80em vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo věděl dlu tomu své uzdravení. Lze je dostati u F. B. Terey, Leipzig, Neumarkt No. 214, jakož i v každém knihkupectví.

(2788-8)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1,000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

K Eskompt in inkasno menlo. B Borzna naročila. B

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzigla. (2975-23)

Promet s čeki in nakaznicami.